

A FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET ÁLLÁSPONTJA A FELOSZLATOTT MAGYAR GÁRDA 2009. AUGUSZTUS 22-EI, SZENTENDREI RENDEZVÉNYÉN TÖRTÉNT RENDŐRI FELLÉPÉSRŐL

Az Új Magyar Gárda ünnepélyes eskütételt hirdetett meg 2009. augusztus 22-ére, Szentendrére. Miután a rendőrség több tiltó határozatot is hozott különböző helyszínekre bejelentett rendezvények kapcsán (Margitsziget, Hősök tere), és ezeket a Fővárosi Bíróság is helybenhagyta, a **Gárda új helyszínként egy magánterületre szervezte meg az eseményt.** A rendőrség különböző internetes közleményekből, propaganda-anyagokból és szórólapokból szerzett tudomást az avatás helyszínéről és időpontjáról, és miután fokozott ellenőrzést rendelt el Pest megye egész területére, nagy erővel megjelent a Szentendre határában lévő teleknél. A telket a résztvevőket szállító buszokkal körbekerítették, hogy kívülről ne lehessen követni az eseményeket. **A területen egyenruhában, csoportokban vonuló, alakzatba rendeződő gárdistákat hangosbemondón keresztül többször felszólították, hogy magatartásukkal megvalósítják az – akkor már hatályos – felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértését, ami további rendőri intézkedéseket vonhat maga után.** Ezt követően a szervezők és néhány résztvevő egyeztetésbe kezdett a rendőrökkel – mivel előbbieket álláspontja szerint az Új Magyar Gárda semmiben sem azonos a régi Magyar Gárdával, és a jelenlévők nem a felosztatott, hanem egy új szervezet tagjai –, amely az álláspontokat nem közelítette, ezért a rendőrök némi akadályoztatás után (a résztvevők elállták a területre való bejutásra alkalmas szűk helyeket) beléptek a rendezvény helyszínére, és az ott lévőkkel szemben szabálysértés elkövetésére hivatkozva intézkedni kezdtek. A rendőrök igazoltatásokat és egyes esetekben ruházat-átvizsgálásokat fogantatosítottak, majd 176 személlyel szemben szabálysértési feljelentést tettek. Személyi szabadságot korlátozó intézkedésekre, illetve kényszerítő eszközök alkalmazására nem került sor.

Ezen intézkedéssorozat miatt **a Testülethez 171 panaszbeadvány érkezett,** amelyekben a panaszosok tipikusan a szabálysértés miatti igazoltatásokat, az adatok rögzítését, a ruházat-átvizsgálásokat, a megfelelő tájékoztatás hiányát, rendőrségi videofelvételek készítését és azt sérelmezték, hogy a rendőrség magánterületre behatolva intézkedett. A Testületnek a panaszok közül 53-at a Rendőrségről szóló törvény (Rtv.) és saját Ügyrendje miatt el kellett utasítania, mivel azokat a panaszosok hiteles aláírásukkal felhívás ellenére sem erősítették meg.

Az egyes esetekben kifogásolt igazoltatások és a személyes adatok rögzítése kapcsán valamennyi ügyben rámutatott a Testület, hogy azoknak egyrészt a rendezvény helyszínén mögöttes jogalapot biztosított az elrendelt fokozott ellenőrzés, másrészt pedig **valamennyi igazoltatott gárdista esetében megállhatott a felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértés intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja** (a szabálysértési eljárások utólagos kimenetelétől függetlenül), tekintettel arra, hogy **az intézkedés alá vont személyek a Magyar Gárdát felosztató bírósági ítéletben kifogásolt magatartáselemek közül többet is megvalósítottak,** így pl. az egyenruha-viselést és az alakzatban, vezényszavakra mozgást. Azzal a hivatkozással kapcsolatban, hogy az Új Magyar Gárdának a jogerősen felosztatott régi Gárdával nem azonos, a Testület úgy vélekedett, hogy a résztvevők egyenruhájából (amely a régi Gárdával azonos volt), az általuk tanúsított azon

magatartáselemekből, amelyeket éppen a Gárdát feloszlató jogerős ítélet minősített tilalmazottnak, a régi Gárdára utaló propaganda-anyagokból, a vezetők személyének azonosságából kiindulva **megállapítható, hogy a két szervezet közötti különbség csak látszólagos, külső szemlélő számára semmifajta eltérés nem érzékelhető**, így ez a hivatkozás nem állja meg a helyét.

Egyes panaszosok kifogásolták, hogy a rendőrök nem tettek eleget az intézkedésekhez kapcsolódó tájékoztatási kötelezettségüknek. A Testület ezzel kapcsolatosan csupán valószínűsíthette, hogy a rendezvény résztvevői – részben hangosbemondón keresztül, részben a konkrét intézkedések alkalmával – megfelelő tájékoztatást kaptak, az egyes esetekben teljes bizonyosságú következtetés levonására azonban a rendelkezésre álló információk alapján nem volt lehetősége, így alapjogsértést nem tudott megállapítani.

A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján nem volt akadálya annak, hogy a rendőrök a rendezvény résztvevőit magántulajdonban álló telken vonják intézkedés alá, mivel az az Rtv. értelmében vett „közterületnek nem minősülő egyéb helynek” minősül, ahová a rendőr feladata ellátása során, intézkedés céljával beléphet.

Néhány panaszos a rendőrségi videofelvétel-készítést is sérelmezte. A Testületnek a rendőrség hatalmas mennyiségű, több órányi felvételt küldött meg, amelyeken nem volt minden panaszos beazonosítható. A Testület ettől függetlenül azt állapította meg, hogy a rendőrség a rendezvény helyszínén „az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg az intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról” jogszerűen készített felvételeket, azzal alapjogot nem sértett.

A Testület véleménye a kifogásolt ruházat-átvizsgálásokkal kapcsolatban nem volt egységes. Az állásfoglalásokban megjelenő **többségi vélemény szerint a rendőröknek volt felhatalmazásuk arra, hogy** közbiztonságra veszélyes tárgyak kiszűrése, illetve a közrend, közbiztonság védelme érdekében **ilyen intézkedéseket tegyenek**, mert az előzetes információk és a helyszíni tapasztalatok alapján is számítani lehetett arra, hogy a résztvevők fel akarnak lépni a rendőri intézkedésekkel szemben (egyres résztvevők cserépdarabokat gyűjtöttek össze, mások gázálarcot vagy fémsisakot viseltek, ráadásul a szervezők egyik közleménye szerint „a Magyar Gárda biztonsági szolgálata a jogellenes hatósági lépések elkövetését a rendelkezésére álló eszközökkel megakadályozza” stb.). **Dr. Juhász Imre elnökhelyettes** ugyanakkor az állásfoglalásokhoz fűzött **párhuzamos indokolásában úgy vélekedett, hogy** az adott szituációban semmi nem utalt a közrend, közbiztonság veszélyeztetésére, továbbá a helyszíni igazoltatások előrehaladtával az is nyilvánvalóvá vált, hogy közbiztonságra veszélyes eszközök nincsenek a résztvevőknél. Meglátása szerint továbbá **a feloszlatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértése nem olyan jellegű, ami a ruházat átvizsgálását indokoltá tenné**, és az előzetesen megjelent közleményekben a gárdisták csak a jogszerű rendőri intézkedéssel kapcsolatos elvárásaiknak adtak hangot. Általában véve is erősen kifogásolhatónak tartotta a rendőrség elterjedt gyakorlatát, amely a ruházat átvizsgálását automatikusan, gyakran tényleges indok nélkül, egyre szélesebb körben alkalmazza. A konkrét esetekben azonban véleménye szerint sem lehetett alapjogsérelmet megállapítani, mivel nem volt elegendő a rendőrségtől származó információ ahhoz, hogy el lehessen dönteni, fennállt-e valamilyen többletelem, amely ezt az intézkedést indokolhatta.

Összességében az ezen rendezvény kapcsán beérkező panaszügyekben a Testület nem állapított meg kirívó rendőri jogsértéseket, súlyos alapjogsérelmet egyik esetben sem valósult meg; így az Rtv. alapján a határozathozatalra áttett ügyek nem az országos rendőrfőkapitányhoz kerültek, hanem az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez. Az érdemben vizsgált panaszügyek közül 43-at a Testület megszüntetett, mert a panaszosok – élve törvényben biztosított jogukkal – tiltakoztak a panaszügy intézkedést foganatosító szervhez való áttétele ellen.